

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики
та місцевого самоврядування

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-22-08, факс: 255-33-07

№ 04-14/10-1404(119798)

"01" листопада 2019 р.

Голові Верховної Ради України
ПАРУБЮ А.В.

✓ копія: Народному депутату України
ЮФФЕ Ю.Я.

Шановний Андрію Володимировичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування за Вашими дорученнями були розглянуті надіслані на Вашу адресу звернення в.о. Голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації (вх. № 88086 від 07.05.2019) та депутатський запит народного депутата України Ю.Юффе (вх. № 108999 від 10.06.2019), пов'язані із непризначенням Центральною виборчою комісією перших місцевих виборів у чотирьох об'єднаних територіальних громадах Луганської області – Гірській міській Попаснянського району, Новоайдарівській селищній Новоайдарівського району, Нижньотеплівській та Широківській сільських Станично-Луганського району, – та за результатами розгляду в межах предмету віддання Комітету зазначається таке.

Вищевказане проблематика вже понад два роки перебуває в полі зору Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування. Так, питання щодо призначення перших виборів депутатів Гірської міської ради та Гірського міського голови у новоутвореній об'єднаній територіальній громаді Луганської області порушувалося на його засіданнях ще у вересні 2017 року, практично одразу, як стало відомо про непризначення Центральною виборчою комісією даних виборів на 29 жовтня 2017 року. За наслідками його попереднього розгляду, враховуючи ті обставини, що на розгляді Комітету на той час перебували:

– постанова Центральної виборчої комісії від 19 квітня 2017 року № 84 «Про звернення до комітетів Верховної Ради України», в якій ЦВК, серед іншого, порушує питання про можливість призначення на даний час місцевих виборів на окремих територіях Донецької та Луганської областей, де 25 жовтня 2015 року чергові місцеві вибори не проводилися, до призначення Верховною Радою України відповідних місцевих виборів згідно Постанови Верховної Ради України від 17.07.2015 № 645-VIII «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році», пункт 5 якої вказує, що «5. Вибори депутатів усіх місцевих рад та усіх сільських, селищних, міських голів, які не були призначені відповідно до пунктів 2 і 3 цієї Постанови або стосовно яких відповідно до пункту 4 цієї Постанови було прийнято рішення про неможливість їх проведення, будуть призначені Верховною Радою України у строки та в порядку, що передбачені законом, за умов: припинення тимчасової окупації та збройної агресії Російської Федерації проти України, а саме: виведення усіх незаконних збройних формувань, керованих, контрольованих і фінансованих Російською Федерацією, російських окупаційних військ, їх військової техніки з території України; відновлення повного контролю України за державним кордоном України; роззброєння всіх незаконних збройних формувань та найманців, які діють на тимчасово окупованих територіях України; відновлення конституційного ладу та правопорядку на тимчасово окупованих територіях України; забезпечення безпеки громадян України, які проживають на відповідних територіях Автономної Республіки Крим, Донецької і Луганської областей та міста Севастополя, що створить можливості для дотримання стандартів проведення виборів Організації з безпеки і співробітництва в Європі»;

– постанова Центральної виборчої комісії від 18 серпня 2017 року № 161 «Про звернення до комітетів Верховної Ради України», в якій ЦВК вказує, зокрема, на наявність звернень обласних державних адміністрацій щодо призначення перших виборів в об'єднаних територіальних громадах, розташованих на окремих територіях Донецької та Луганської областей, де 25 жовтня 2015 року чергові місцеві вибори не проводилися;

– звернення Голови Луганської обласної державної адміністрації – Керівника військово-цивільної адміністрації Ю.Гарбуза (лист від 23.08.2017 № 1/9-4651), в якому наголошується на відсутності на сьогодні перешкод для призначення перших виборів депутатів Щастинської, Гірської міських, Новоайдарської селищної ради та Щастинського, Гірського міських, Новоайдарського селищного голів у відповідних новоутворених об'єднаних територіальних громадах Луганської області та констатується, що обставини, які унеможливлювали проведення місцевих виборів на окремих територіях Луганської області у 2015 році (неможливість гарантування з боку влади

законності та правопорядку, свободи передвиборної агітації та інших прав і свобод виборців) відсутні,

беручи до уваги необхідність прийняття уповноваженими суб'єктами щодо даного питання зважених державницьких рішень, що мають враховувати весь комплекс факторів впливу, в тому числі у сфері безпеки і оборони, Комітет звернувся до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України (вих. № 219383 від 28.09.2017) з проханням висловити позицію щодо питання призначення на даний час виборчими комісіями місцевих виборів на окремих територіях Донецької та Луганської областей, щодо яких Центральна виборча комісія прийняла рішення про неможливість проведення чергових місцевих виборів 25 жовтня 2015 року і, зокрема, призначення у 2017 році перших виборів депутатів Щастинської, Гірської міських, Новоайдарської селищної рад та Щастинського, Гірського міських, Новоайдарського селищного голів у відповідних новоутворених об'єднаних територіальних громадах Луганської області.

На вищевказане звернення Комітету було надано відповідь за підписом Секретаря Ради національної безпеки і оборони (вх. № 237488 від 19.0.2019), до якої додавався висновок Служби безпеки України щодо безпекової ситуації в ОРЛО та можливості проведення виборів місцевих органів влади. Дану відповідь було надіслано до Центральної виборчої комісії для врахування в роботі.

12 березня 2018 року на адресу Комітету надійшло ще одне звернення керівництва Луганської обласної державної адміністрації – обласної військово-цивільної адміністрації щодо призначення перших місцевих виборів депутатів Гірської міської, Новоайдарської селищної рад та Гірського міського, Новоайдарського селищного голів, де зазначалося, що в січні-лютому 2018 року були проведені консультації зі Штабом Антитерористичного центру при Службі безпеки України щодо можливості гарантування законності та правопорядку під час виборів, за результатами якого встановлено, що перешкод для призначення перших місцевих виборів депутатів Гірської міської, Новоайдарської селищної рад, Гірського міського, Новоайдарського селищного голів немає, про що було повідомлено Адміністрацію Президента України та Центральну виборчу комісію.

Зважаючи на зміну підходів і нормативної бази із визначення особливостей державної політики щодо забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, регулювання суспільних відносин на територіях, підконтрольних українській владі та прилеглих до районів бойових, що було пов'язано із прийняттям Закону України від 18.01.2018 № 2268-VIII «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській

областях», Комітет звернувся з листами до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Командувача об'єднаних сил, Генерал-лейтенанта Першого заступника Голови Служби безпеки України – керівнику Антитерористичного центру при Службі безпеки України з проханням висловити позицію щодо питання призначення перших місцевих виборів депутатів Гірської міської, Новоайдарської селищної рад, Гірського міського, Новоайдарського селищного голів Луганської області та депутатів Хлібодарської сільської, Ольгинської селищної, Волноваської міської рад, Волноваського району Донецької області та, відповідно, Хлібодарського сільського, Ольгинського селищного та Волноваського міського голів з точки зору проблематики національної безпеки і оборони.

На вищевказані звернення Комітету були отримані відповіді із Ради національної безпеки і оборони України (вх. № 82201 від 18.04.2018), Служби безпеки України (вх. № 76207 від 11.04.2018), Генерального штабу Збройних Сил України (вх. № 67194 від 30.03.2018), які були надіслані до Центральної виборчої комісії для врахування в роботі.

Наприкінці липня 2018 року керівництво Луганської обласної державної адміністрації – обласної військово-цивільної адміністрації в черговий раз звернулося до Центральної виборчої комісії щодо проведення перших виборів у Гірській міській об'єднаній територіальній громаді та надало позитивний висновок щодо можливості організації і підготовки відповідно до закону даних виборів. Центральна виборча комісія поінформувала Комітет про вищезгаданий висновок (вх. № 167647 від 06.08.2018), зазначивши при цьому, що Голова Попаснянської районної державної адміністрації Луганської області – керівник районної військово-цивільної адміністрації має іншу точку зору з даного питання.

Зважаючи на вищенаведену інформацію, Комітет листом від 0.09.2018 ще раз звернувся до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України

Командувача об'єднаних сил Генерал-лейтенанта , Першого заступника Голови Служби безпеки України – керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України з проханням висловити позицію з питання призначення перших місцевих виборів в окремих органах місцевого самоврядування Донецької та Луганської областей (в т.ч. Гірської міської ради та Гірського міського голови) станом на вересень 2018 року щодо можливості призначення цих виборів з точки зору проблематики національної безпеки і оборони.

На вищевказані звернення Комітету були отримані відповіді із Ради національної безпеки і оборони України (вх. № 197345 від 24.09.2018), Служби безпеки України (вх. № 206429 від 03.10.2018), Генерального штабу Збройних Сил України (вх. № 218161 від 19.10.2018), Командувача об'єднаних сил

Генерал-лейтенанта (вх. № 194114 від 19.09.2018), які також були надіслані до Центральної виборчої комісії для врахування в роботі.

Наведені вище обставини неодноразово доводилися до відома народного депутата України Ю.Іоффе, зокрема у відповіді, наданій Комітетом на його депутатський запит на адресу Голови Верховної Ради України (вх. № 84423 від 02.05.2019) про необхідність захисту конституційних прав громадян, невідкладного вирішення питання щодо призначення проведення перших виборів в Гірській міській об'єднаній територіальній громаді Попаснянського району Луганської області.

Зважаючи на зміст звернення в.о. Голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації та депутатського запиту народного депутата України Ю.Іоффе, звертаємо Вашу увагу, що повноваженнями з призначення перших місцевих виборів у порядку, визначеному законом, відповідно до частини сьомої статті 14 Закону України «Про місцеві вибори» наділено виключно Центральну виборчу комісію. Що стосується Верховної Ради України, то до її повноважень пунктом 30 частини першої статті 85 Конституції України віднесено призначення лише чергових та позачергових виборів до органів місцевого самоврядування. Тому жодних постанов щодо призначення інших видів місцевих виборів – повторних, проміжних, додаткових, перших, – Верховна Рада України не видає. Основою ж законодавчого регулювання питань призначення, організації і проведення перших місцевих виборів є Закон України «Про місцеві вибори», законопроектна робота та аналіз практики застосування щодо якого відповідно до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2014 року № 22-VIII «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» належать до предмету відання Комітету з питань правової політики та правосуддя. Питання правового статусу Центральної виборчої комісії та членів Центральної виборчої комісії також є складовою частиною предмету відання цього парламентського комітету.

Також вважаємо за необхідне підкреслити, що реалізація встановлених законами повноважень Центральної виборчої комісії, в т.ч. з призначення перших місцевих виборів, не поставлена у залежність від рішень парламентських комітетів, які не є органами державної влади і не видають обов'язкових до виконання актів. При цьому рекомендації комітетів, надані в межах предмету відання, відповідно до частини третьої статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» не мають статусу офіційного тлумачення. Отже не мають обов'язкової юридичної сили для суб'єктів відповідних правовідносин.

Разом з тим, відповідно до пункту 1 частини третьої статті 4 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації», районні, обласні військово-

цивільні адміністрації поряд із здійсненням повноважень місцевих державних адміністрацій на відповідній території також здійснюють повноваження із ... надання висновків Центральній виборчій комісії щодо можливості організації та підготовки відповідно до закону проведення відповідних виборів на окремих територіях. Дана норма стосується також всіх видів місцевих виборів. Так, саме подання Луганської військово-цивільної адміністрації з відповідним переліком місцевих рад Луганської області лягли в основу Постанови Центральної виборчої комісії від 29 серпня 2015 року № 208 «Про неможливість проведення чергових виборів депутатів окремих районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад Луганської області та відповідних сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2015 року». На сьогодні ж, за аналогічними висновками Луганської військово-цивільної адміністрації, підстав для неможливості організації та підготовки відповідно до закону перших місцевих виборів у об'єднаних територіальних громадах Луганщини з центрами в місті Гірське, селищах Новоайдар та Широкий, селі Нижньотепле немає.

З огляду на вищезазначене, враховуючи зміст та персональну направленість на адресу Голови Верховної Ради України запиту народного депутата України Ю.Іоффе, який наголошує на тривалій невирішеності даного питання попри листування між окремими суб'єктами його розгляду та просить Вас ініціювати спільну зустріч профільних комітетів Верховної Ради України, Центральної виборчої комісії, Луганської обласної військово-цивільної адміністрації та інших зацікавлених сторін, для визначення шляхів врегулювання порушеного у зверненні Луганської обласної військово-цивільної адміністрації питання та подальшого прийняття відповідальних рішень в інтересах громадян та нашої держави, вважаємо за доцільне запропонувати Вам особисто розглянути відповідну ініціативу щодо спільної зустрічі, визначитися із пропозицією народного депутата України Ю.Іоффе та надати відповідь на його депутатський запит.

Додаток: на 14 арк.

З повагою

Голова Комітету

С.ВЛАСЕНКО